

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Mariana Kokeše a Lubomíra Majerčíka v právní věci

žalobců: a) **ONENESS o.p.s.**, IČ: 27741354
 sídlem Rusava 296, 768 41 Rusava
 b) **SEMANE NORD s.r.o.**, IČ 25843451
 sídlem Rusava 296, 768 41 Rusava
 oba zastoupeni advokátem JUDr. Zdeňkem Horáčkem, Ph.D.
 sídlem Kaizlový sady 434/13, 286 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
 sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

za účasti osoby
zúčastněné na řízení: **P. D.**
 zastoupený advokátem Mgr. Ing. Martinem Matějkou
 sídlem Jana Babáka 2733/11, 612 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2024, č.j. KUZL 107011/2024, sp. zn. KUSP 41365/2021 ŽPZE,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobci **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh správního řízení

1. Žalobce b) nabyt na základě kupní smlouvy v roce 2006 komplex rekreačního zařízení na adrese Rusava 296, 768 41 Rusava, nacházející se primárně na pozemku parc. č. st. 608, zastavěná plocha a nádvoří, jakož i na souvisejících pozemcích, a to pozemcích parc. č. 1794, 1766/2, 1766/3, 1785, 1796 a 1797, to vše v k. ú. Rusava (dále též „kulturní centrum“). Samotné kulturní centrum bylo vybudováno v 70. letech minulého století, a to včetně vodních děl – jímacího zářezu s vodovodem a kanalizací se septikem a vsakovacím drenážním systémem. Provozovatelem kulturního centra je od roku 2007 žalobce a). Jelikož uvedený způsob likvidace odpadních vod přestával plnit svoji funkci, plánoval žalobce a) jeho modernizaci prostřednictvím zbudování kořenové čističky odpadních vod na pozemku parc. č. 1788 v katastrálním území Rusava (všechny v rozsudku zmíněné pozemky se nachází v tomto katastrálním území, pozn. krajského soudu). Z důvodu přeřazení tohoto pozemku do plochy krajinné zeleně, provedené novým územním plánem obce Rusava, však byl záměr žalobce zmařen (je třeba podotknout, že nový územní plán obce Rusava byl v této části zrušen rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 14. 4. 2019, č. j. 67 A 14/2018-176).
2. Žalobce a) byl proto nucen likvidaci odpadních vod vyřešit jiným způsobem. Rozhodl se do septiku umístit biologickou čističku odpadních vod a původní drenážní systém opravit, o čemž později informoval odbor životního prostředí Městského úřadu Bystřice nad Hostýnem (dále též „specializovaný stavební úřad“). Specializovaný stavební úřad měl však za to, že pro stavbu čističky odpadních vod bylo nutné doložit další podklady. Žalobce dne 18. 1. 2018 podal žádost o dodatečné povolení stavby čističky, specializovaný stavební úřad proto postupoval dle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu, v rozhodném znění (dále jen „stavební zákon“) a zahájil řízení o jejím odstranění, které stejný den přerušil. Po provedení kontrolní prohlídky drenážního systému specializovaný stavební úřad zahájil usnesením ze dne 1. 8. 2018, č. j. MUBPH 16620/2018, řízení o odstranění této stavby, a toto řízení spojil s řízením o odstranění stavby čističky odpadních vod. Žalobce a) následně podal žádost o dodatečné povolení stavby vodního díla dle § 15 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách, v rozhodném znění (dále jen „vodní zákon“).
3. Specializovaný stavební úřad rozhodnutím ze dne 10. 8. 2020, č. j. MUBPH 16317/2020-58 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) zamítl žádost žalobce a) o povolení nakládání s vodami včetně žádosti o dodatečné stavební povolení ke stavbě vodního díla „*Vestavba ČOV do septiku a vsakovací drenážní systém pro rekreační zařízení ONENESS o.p.s., Rusava 296e, 768 41 Rusava*“, neboť žalobce a) ve stanovené lhůtě nedoplnil žádost o požadované údaje a podklady. Žalobce a) se proti prvostupňovému rozhodnutí odvolal.
4. Žalovaný v záhlaví citovaným rozhodnutím změnil výrok prvostupňového rozhodnutí zaprvé tak, že vypustil jako nadbytečnou část věty „...podle ustanovení § 140 správního řádu...“, a zadruhé tak, že doplnil údaje a podklady, které žalobce ve stanovené lhůtě nedoplnil. Mělo jít o závazné stanovisko orgánu územního plánování, souhlas vlastníka pozemku, projektovou dokumentaci stavby, stanovisko správce povodí k vodnímu dílu a k vypouštění odpadních vod do vod podzemních a vyjádření osoby s odbornou způsobilostí. Ve zbývajících částech prvostupňového rozhodnutí potvrdil.
5. Pro úplnost je třeba dodat, že žalovaný takto rozhodoval v pomyslném „II. kole“ poté, co jeho předchozí rozhodnutí ze dne 2. 11. 2022, č. j. KUZL 90501/2022, sp. zn. KUSP

41365/2021 ŽPZE, krajský soud rozsudkem ze dne 27. 6. 2024, čj. 29 A 2/2023-171, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud totiž shledal dané rozhodnutí za nezákonné, neboť závěry správních orgánů ohledně aplikace výjimky dle § 15 odst. 2 vodního zákona na záměr opravy drenážního systému neměly oporu ve správním spisu. Ze správního spisu totiž jednoznačně nevyplývalo, že žalobce a) skutečně rozšířil drenážní systém nebo změnil či prodloužil jeho trasu. Nebylo taktéž zřejmé, jakých konkrétních pozemků, doposud drenážním systémem nedotčených, byly záměrem nově dotčeny, pokud vůbec. Krajský soud proto uzavřel, že bez doplnění správního spisu závěr správních orgánů o nezbytnosti stavebního povolení pro provedení opravy drenážního systému nemohl obstát.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

6. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobci navrhli krajskému soudu, aby rozhodnutí žalovaného zrušil. Dále navrhuje, aby krajský soud zrušil i rozhodnutí prvostupňové postupem dle § 78 odst. 3 s. ř. s.
7. Žalobci namítají nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného (i specializovaného stavebního úřadu), a to primárně z důvodu nesprávného posouzení právní otázky spočívající v charakteristice předmětné stavby (vodního díla) a její legalizace. Dále pak poukazují na nedostatečně zjištěný skutkový stav, což je vada, kterou žalovanému vytýkal již krajský soud v citovaném zrušujícím rozsudku.
8. Žalobce konkrétně namítá, že žalovaný (i specializovaný stavební úřad) od samého počátku vycházejí z premisy o nelegálnosti vodního díla, a to od samého počátku. To je zřejmé z odůvodnění rozhodnutí žalovaného, které konkrétně praví, že povolení vodního díla „...nebylo s největší pravděpodobností bránící s jistotou vydáno, neboť nebylo dohledáno ani prvostupňovým vodoprávním úřadem ani nebylo doloženo ze strany žadatele. Krajský úřad má za prokázané, že předmětná vodní díla je nutno považovat za nepovolené stavby...“. Žalobce naproti tomu od počátku argumentuje a předkládá důkazy svědčící o tom, že předmětné vodní dílo bylo řádně povoleno, společně se střediskem – tehdejší „Rekreačním zařízením“. Žalobce především opakovaně upozorňuje na rozhodnutí o přípustnosti stavby vydané Okresním národním výborem v Kroměříži dne 3. 7. 1968, čj. Výst/2831/68, a to tehdejšího rekreačního zařízení, které je od počátku projednávání věci před správními orgány součástí spisu. Tento dokument hned na str. 1 uvádí, že povolení se kromě stavby rekreačního zařízení vztahuje i na inženýrské sítě, dále v povolení je pak explicitně zmíněn i realizovaný systém nakládání s odpadními vodami. Jinými slovy, dané povolení zahrnuje též povolení biologického septiku a navazující drenážní kanalizace. Rozhodnutí dokonce, rovněž na str. 1, obsahuje konkrétní podmínky pro povolené řešení nakládání s odpadními vodami (zasakováním předčištěných odpadních vod) – například pro případ nadměrného podmáčení terénu či nutnosti vstupu na cizí pozemky při jeho realizaci. Rekreační zařízení následně získalo dne 17. 4. 1973 povolení k uvedení do trvalého provozu, přičemž ze zápisu z „komisionálního řízení“, které bylo podkladem povolení k uvedení do trvalého provozu, je zřejmé, že stavba rekreačního zařízení byla i v tomto řízení posuzována včetně „vody a zdravotní instalace“. V průběhu roku 1974 pak byla řešena okresním hygienikem stížnost, která se týkala právě funkčnosti systému čištění odpadních vod a jejich likvidace. Listinná komunikace z tohoto řízení se dochovala a měla být součástí spisu ve správním řízení vedeném žalovaným. Okresní hygienik nakládání s vodami v rámci zařízení důkladně přezkoumal a uložil opatření ke zlepšení stavu.
9. Jakkoliv je dle žalobce zřejmé, že jsou dané rozhodnutí o přípustnosti stavby a další dokumenty k tomu se vztahující poplatné právnímu a společenskému stavu v době jejich

vydání a oproti dnešním povolením i s ohledem na tehdejší poměry ve společnosti stručné, když v systému socialistického vlastnictví nebylo nezbytné při povolování a výstavbě těchto typů objektů řešit mnohé otázky do detailu, jako je to nutné dnes, neexistuje žádný právní či jiný důvod, na jehož základě by měla být legalita výstavby a provozu předmětných vodních děl zpochybňována.

10. Žalobce tak uzavírá, že z hlediska zákona č. 11/1955 Sb., o vodním hospodářství, byly předmětné stavby řádně povoleny, neboť pro vodohospodářská zařízení bylo vydáno rozhodnutí o přípustnosti stavby dle tehdy platného stavebního řádu (zákona č. 87/1957 Sb.), který platil až do 1. 10. 1976. A podle přechodných ustanovení navazujících právních předpisů jsou tyto správní akty platné i nadále.
11. Co se pozdějších zásahů do těchto vodních děl týče, žalobce považuje na základě dosavadního řízení v této věci, zejména rozsudku krajského soudu (zejména body 44. až 49), za již nesporné, že výstavba drenážní kanalizace proběhla v souladu s „výjimkovým“ (v době posuzování věci účinným) § 15 odst. 2 vodního zákona v tehdy účinném znění (*„Stavební povolení ani ohlášení nevyžadují stavební úpravy vodovodů a kanalizací, pokud se nemění jejich trasa.“*), tj. po právu bez vydání povolení, a žádné další řízení v této věci tak není třeba vést.
12. Řízení vedená správními orgány v této věci jsou tudíž bezpředmětné, k jeho vedení neexistuje zákonný důvod. Takto (by) měl situaci dle žalobce vyhodnotit též městský úřad, namísto vedení nadbytečného řízení s odkazem na to, že jej žalobce sám svou aktivitou zahájil. Řízení proto mělo být, navzdory nadbytečné aktivitě žalobce, zastaveno [podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu], neboť žádost se stala zjevně bezpředmětnou, a to i s ohledem na § 125 odst. 2 stavebního zákona z roku 2006 (obdobně viz rovněž § 245 odst. 2 stavebního zákona č. 283/2021 Sb.).
13. Žalobce si je vědom toho, že zpracování zjednodušené dokumentace (pasportu stavby) a její ověření nemají sloužit jako prostředek legalizace nepovolených staveb. O to ale v daném případě nejde, o nelegální stavbu se, jak uvedeno výše, nejedná, a stavební úřad může, považuje-li původní dokumentaci stavby pro účely jím vedených řízení za nedostatečnou, nařídit zpracování pasportu stavby. Žalobce má na základě uvedeného za to, že k opravě drenážního systému nepotřeboval stavební povolení ani územní rozhodnutí, neboť prováděl stavební úpravy a udržovací práce. Žalobce je tak přesvědčen, že stavební orgány neměly řízení o odstranění stavby vůbec zahajovat. Žádost o dodatečné povolení stavby žalobce podával pouze z procesní opatrnosti a nadbytečně.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

14. Žalovaný ve vyjádření k žalobě trvá na tom, že instalace čističky odpadních vod do stávajícího septiku nemůže být kvalifikována jako udržovací práce a stavební úprava nevyžadující povolení vodoprávního úřadu. Čistička odpadních vod je vodním dílem. Takéž rekonstrukce drenážního systému sloužícímu k odvádění odpadních vod nelze podle názoru žalovaného považovat za výměnu technické infrastruktury a udržovací práci. Žalovaný s namítanou nezákonností žalobou napadeného rozhodnutí, kterou vyvolává dle názoru žalobce už samotný způsob, se kterým žalovaný přistupuje k předmětnému „historickému“ vodnímu dílu, prostřednictvím kterého má docházet k realizaci povolení vodoprávního úřadu, nesouhlasí. V první řadě je nutno zdůraznit, že předmětem řízení je návrhové řízení o žádosti žadatele o povolení k nakládání s vodami včetně žádosti o dodatečné povolení stavby. Vodoprávní úřad v daném případě vedl řízení na základě podaného návrhu a v návrhovém řízení je možno vést řízení toliko o podaném návrhu, a to na základě doložení všech potřebných podkladů.

15. Dle platné právní úpravy je nutné žádost o dodatečné povolení stavby čistírny včetně vsakovacího drenážního systému a o povolení k nakládání s vodami spočívající ve vypouštění předčištěných odpadních vod do vod podzemních doplnit o doklady v souladu s vyhláškou č. 432/2001 Sb. o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu, ve znění pozd. předpisů (dále jen „vyhláška o dokladech“). Ze strany vodoprávního úřadu byl žadatel o povolení vyzván k doložení potřebných podkladů ve stanovené lhůtě. V této lhůtě doklady nebyly doloženy a nebyly doloženy ani v další prodloužené lhůtě. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že v daném případě jde o rozhodnutí, kterým byly podané žádosti zamítnuty z „procesních“ důvodů – tedy z důvodu nedoložení žádaných dokladů dle platných právních předpisů. Vodoprávní úřad a následně i odvolací orgán posuzovaly úplnost doložených podkladů. Vzhledem k tomu, že všechny žádané doklady nebyly doloženy, správní orgán nemohl přistoupit k hodnocení předmětné věci po materiální stránce v celém rozsahu a vydat žádané povolení.
16. V neposlední řadě žalovaný uvádí, že žaloba neobsahuje žádné výtky k samotnému zamítnutí podaných žádostí ani k rozsahu žádaných podkladů. Žaloba se soustřeďuje, tak jako předchozí odvolání, jen na otázku legálnosti a rozsahu předmětné stavby, což nebylo předmětem napadeného rozhodnutí. Proto nelze přijmout jako oprávněnou ani výtku, že výrok rozhodnutí nereflexuje závěr žalovaného, že předmětná vodní díla je nutno považovat za nepovolené stavby.
17. K dokladům doloženým do řízení, kterými žadatel prokazuje legalizaci stavby vodních děl, žalovaný uvádí, že doložené doklady prokazují legalizaci stavby rekreačního zařízení, otázka vodního díla – septiku, včetně odvodňovacího systému, zde není řešena. Žalovaný dodává, že stavba vodního díla (dříve vodohospodářského díla), včetně vypouštění odpadních vod, vyžadovala v době svého zřízení povolení vodohospodářského orgánu. Dle stavebního zákona platného v předmětné době, působnost stavebního úřadu, s výjimkou pravomoci ve věcech územního rozhodování, vykonávají u vodohospodářských děl orgány vykonávající státní správu na uvedených úsecích podle zvláštních právních předpisů („speciální stavební úřady“). Právní konstrukci žalobce, že platí, že z hlediska zákona č. 11/1955 Sb., o vodním hospodářství, byly předmětné stavby řádně povoleny, neboť pro vodohospodářská zařízení bylo vydáno rozhodnutí o přípustnosti stavby dle tehdy platného stavebního řádu (zákona č. 87/1957 Sb.), je dle našeho názoru zmatečná.
18. Žalobce v replice setrval na své žalobní argumentaci. Konkrétněji pak polemizoval s výkladem žalovaného daného ustanovení § 15 odst. 2 vodního zákona, který považuje za chybný, když stav po opravě vodního díla porovnává se stavem dle povolení z 1968 (rozhodnutí o přípustnosti stavby vydané Okresním národním výborem v Kroměříži dne 3.7.1968, čj. Výst/2831/68 tehdejšímu rekreačnímu zařízení), nikoliv se stavem před provedením opravy. Žalovaný tedy upřednostňuje formální hledisko před hlediskem materiálním (tzn. skutečným stavem před zahájením opravy). V nyní řešené záležitosti tedy platí, že pro posouzení, zda byly naplněny podmínky pro uplatnění výjimečného režimu dle § 15 odst. 2 vodního zákona, je nutné stav po provedení opravy (vyplývající z katastrální situace z 10/2018 vyhotovené Ing. J. R.) porovnat se stavem před opravou (daným zaměřením vyhotoveným Ing. V. J. z 2/2018). Provedenou opravou kanalizace zjevně nedošlo ke změně trasy.

IV. Posouzení věci soudem

19. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházející jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná** (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

20. S ohledem na skutečnost, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v pomyslném II. kole poté, co jeho předchozí rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem krajského soudu čj. 29 A 2/2023-171, rozhodl se krajský soud nejdříve vypořádat s argumentací žalobce právním názorem krajského soudu i způsobem, jakým žalovaný na závazný právní názor krajského soudu reagoval. Současně však krajský soud zdůrazňuje, že z hlediska podstaty sporu se tato žalobní argumentace jeví podružnou až nadbytečnou.
21. Daná žalobní námitka se výlučně týkala posouzení povahy pozdějších zásahů do předmětného vodního díla, kdy žalobce považuje na základě dosavadního řízení v této věci, zejména rozsudku krajského soudu (zejména body 44. až 49), za již nesporné, že výstavba drenážní kanalizace proběhla v souladu s „výjimkovým“ (v době posuzování věci účinným) § 15 odst. 2 vodního zákona v tehdy účinném znění (*„Stavební povolení ani ohlášení nevyžadují stavební úpravy vodovodů a kanalizací, pokud se nemění jejich trasa.“*), tj. po právu bez vydání povolení, a žádné další řízení v této věci tak není třeba vést.
22. S tímto hodnocením závěrů předmětného rozsudku se nicméně krajský soud neztotožňuje, neboť z uvedené části odůvodnění takto kategorický („nesporný“) závěr nevyplývá. Jak explicitně krajský soud zdůraznil, *„nemohl potvrdit či vyvrátit, zda žalobce záměrem opravy drenážního systému skutečně určitý pozemek skutečně nově zasáhl. V opačném případě by se žalobce totiž těžko mohl dovolávat výjimky dle § 15 odst. 2 vodního zákona.“* (...) *„Krajský soud tedy uzavírá, že závěry správních orgánů ohledně aplikace výjimky dle § 15 odst. 2 vodního zákona na záměr opravy drenážního systému nemají oporu ve správním spisu. Ze správního spisu totiž jednoznačně nevyplývá, že žalobce skutečně rozšířil drenážní systém nebo změnil či prodloužil jeho trasu. Není taktéž zřejmé, jakých konkrétních pozemků, doposud drenážním systémem nedotčených, byly záměrem nově dotčeny, pokud vůbec. Bez doplnění správního spisu nemůže závěr správních orgánů o nezbytnosti stavebního povolení pro provedení opravy drenážního systému obstát.“* Krajský soud proto nejen, že nekonstatoval, že výstavba drenážní kanalizace proběhla v souladu s „výjimkovým“ (v době posuzování věci účinným) § 15 odst. 2 vodního zákona, ale zpochybnil již závěr (z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu), zda se na projednávaný případ vůbec výjimka § 15 odst. 2 vodního zákona vztahuje. Z podkladů obsažených ve spise, na něž žalovaný odkazoval, ale tento závěr nevyplývá, nebo minimálně není tak jednoznačně zřejmý, jak se domníval. Proto krajský soud správním orgánům vytkl, že pokud svůj závěr ohledně (ne)aplikace výjimky dle § 15 odst. 2 vodního zákona na záměr opravy drenážního systému, mají postavený najisto, k takové jistotě ve správním spisu absentuje opora v dostatečně zjištěném skutkovém stavu. Krajský soud vycházel mimo jiné z porovnání mapových zákresů před (zaměření stávajícího stavu septiku SM8 a kanalizace ze dne 14. 2. 2018 - č. l. správního spisu 13) a po provedení opravy drenážního systému (mapová příloha projektové dokumentace - č. l. správního spisu 88). I z projektové dokumentace vyplývá, že rozdělovací šachta byla umístěna na místě šachty původní.
23. V žádném případě nicméně krajský soud nehodnotil relevanci těchto závěrů pro stěžejní meritorní otázku, tj. posouzení legality předmětného vodního díla.
24. V tomto ohledu se krajský soud ztotožňuje s názorem žalovaného, že k možné aplikaci „výjimkového“ ustanovení § 15 odst. 2 vodního zákona by za právně relevantní bylo možno považovat srovnání skutečného stavu se schválenou projektovou dokumentací, neboť pouze tato má právní relevanci ve vztahu k rozsahu stavby. Zde je nutno zdůraznit, že i kdyby se v daném případě jednalo o řádně povolenou stavbu na základě rozhodnutí o přípustnosti stavby vydané Okresním národním výborem v Kroměříži dne 3. 7. 1968, čj. Výst/2831/68, jak argumentuje žalobce, nemohlo by být na tento případ aplikováno „výjimkové“ ustanovení § 15 odst. 2 vodního zákona, neboť porovnáním situačního výkresu, jež byl

přílohou tohoto rozhodnutí s geometrickým zaměřením z roku 2018, je zcela evidentní nejen změna trasy, ale i umístění šachty a změna polohy podzemního vedení včetně zásahu do dalších pozemků. Přesná identifikace pozemků dotčených stavbou dle výše uvedené přílohy rozhodnutí o přípustnosti stavby není s ohledem na absenci zákresu hranic pozemků a jejich číselné označení a zvolené měřítko zákresu možná.

25. Stěžejní pro nyní projednávanou věc totiž krajský soud (ve shodě s žalovaným) považuje tu skutečnost, že napadené rozhodnutí (a rozhodnutí specializovaného stavebního úřadu) je rozhodnutím vydaným v návrhovém řízení o dodatečném povolení stavby, ve kterém není na místě, aby správní orgán zjišťoval a prokazoval dotčení pozemků předmětnou stavbou. Jde o rozhodnutí, kterým byly podané žádosti zamítnuty z „procesních“ důvodů – tedy z důvodu nedoložení žádaných dokladů dle platných právních předpisů. Vodoprávní úřad a následně i odvolací orgán posuzovaly úplnost doložených podkladů. Vzhledem k tomu, že všechny žádané doklady nebyly doloženy, správní orgán nemohl přistoupit k hodnocení předmětné věci po materiální stránce v celém rozsahu a vydat žádané povolení. Prověřování pozemků dotčených nepovolenou stavbou by bylo na místě v řízení o odstranění nepovolené stavby. Správní orgány v daném řízení prozatím pouze posuzovaly rozsah doložených podkladů, které by následně hodnotily po jejich doložení. Nelze tedy spravedlivě požadovat po správním orgánu, aby bez řádných podkladů mohl vymezit rozsah pozemků dotčených stavbou, o jejíž dodatečné povolení žadatel požádal.
26. K této otázce se krajský soud již vyslovil v předchozím rozsudku, a to k námitce žalobce, v níž rozporoval spojení řízení o odstranění stavby čističky odpadních vod s řízením o odstranění drenážního systému. Dle § 140 odst. 1 první věta správního řádu [s] *právní orgán může na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením spojit různá řízení, k nimž je příslušný, pokud se týkají téhož předmětu řízení nebo spolu jinak věcně souvisejí anebo se týkají týchž účastníků, nebrání-li tomu povaha věci, účel řízení anebo ochrana práv nebo oprávněných zájmů účastníků.*
27. Citované ustanovení upravuje možnost ve správním řízení spojit věci ke společnému řízení v souladu se zásadou hospodárnosti a rychlosti. Byť na spojení řízení není právní nárok, vyskytly se v rozhodovací praxi již případy, kdy správní soudy konstatovaly povinnost správních orgánů více správních řízení v zájmu procesní ekonomie spojit (především ve vztahu k projednávání přestupků, srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2024, č. j. 2 As 40/2023-46). Stejně tak je jistě představitelné, že by spojením dvou naprosto nesouvisejících řízení mohl správní orgán zatížit své rozhodnutí vadou nezákonnosti. V projednávaném případě tomu tak ale nebylo.
28. Z usnesení ze dne 1. 8. 2018, č. j. MUBPH 16586/2018, (č. 1. správního spisu 5) se podává, že specializovaný stavební úřad ke spojení řízení přistoupil „s ohledem na skutečnost, že předmětná řízení spolu souvisejí a jelikož tomu nebrání povaha věci, účel řízení ani ochrana práv nebo oprávněných zájmů účastníků“. Přes takto obecné odůvodnění neshledal krajský soud postup specializovaného stavebního úřadu vadným. Je pravdou, že oba záměry (čističky a drenážního systému) na sobě nejsou naprosto existenčně závislé, bez vestavby čističky by jistě nově opravený drenážní systém fungoval bez větších rozdílů. Na druhou stranu, žalobce k provedení rekonstrukce systému likvidace odpadů přistoupil nedlouho po sobě (31. 10. 2017 - čistička, 23. 5. 2018 – drenážní systém), z pohledu specializovaného stavebního úřadu se spojení obou řízení jevílo hospodárným a efektivním, neboť se týkaly stejného stavebníka a souvisejících vodních děl. Nelze opomenout, že povolení k nakládání s vodami (o němž správní orgány taktéž rozhodovaly) lze vydat jen ve společném řízení se stavebním povolením k vodnímu dílu (§ 9 odst. 5 vodního zákona). Specializovaný stavební úřad mohl důvodně očekávat, že řízení o odstranění obou staveb bude přerušeno podáním

žádosti o dodatečné stavební povolení, v takovém případě se nabízelo, aby obě řízení předem spojil.

29. Žalobce se nicméně i v nyní projednávané věci k této otázce vrací, když zpochybňuje smysluplnost existence samotného řízení a považuje je za bezpředmětné, k jeho vedení neexistuje zákonný důvod, byť jej svou procesní aktivitou zahájil sám žalobce a).
30. V tomto ohledu se nicméně krajský soud ztotožňuje názorem žalovaného, že žaloba neobsahuje žádné výtky k samotnému zamítnutí podaných žádostí ani k rozsahu žádaných podkladů. Žaloba se soustřeďuje (tak jako odvolání), jen na otázku legálnosti a rozsahu předmětné stavby, což nebylo předmětem napadeného rozhodnutí. Proto nelze přijmout jako oprávněnou ani výtku, že výrok rozhodnutí nereflektuje závěr žalovaného, že předmětná vodní díla je nutno považovat za nepovolené stavby. Za situace, kdy v průběhu řízení nebylo doloženo ani stavební povolení ani kolaudační rozhodnutí k objektu septiku a kanalizace (drenážnímu systému) a tyto stavební objekty stále mají právní statut nepovolených staveb, byť by provedená oprava drenážního systému, spadala do režimu § 15 odst. 2 vodního zákon. Otázku legálnosti předmětné stavby budou správní orgány posuzovat až případně v rámci samostatného řízení o odstranění stavby. Podané žádosti žalobce byly zamítnuty toliko z procesních důvodů, tj. pro nedoložení povinných dokladů, a správní orgány se věcí meritorně nezabývaly, byť je pravdou, že žalovaný, ovšem toliko nad rámec (v souvislosti s vypořádáním odvolacích námitek žalobce) nemalou část odůvodnění věnoval otázce (ne)povolení vodního díla. Nelze však souhlasit s názorem žalobce a s jeho snahou z těchto závěrů učinit závazný právní názor („svůj skutečný pohled“) týkající se posouzení legality předmětného vodního díla. Jak již bylo konstatováno, k tomu slouží samostatné řízení o odstranění stavby, kde bude na žalobci, ale i na žalovaném řádně doložit či skutkově podložit svá stanoviska ohledně legálnosti posuzované stavby. Nynější řízení a závěry žalovaného zde vyslovené rozhodně nemohou sloužit ani jako „předem určující skutečnost, že žalovaný považuje vodní dílo za nelegální od samého počátku.“ Proto se k nim ani krajský soud nehodlá jakkoliv závazně vyjadřovat.

V. Závěr a náklady řízení

31. Krajský soud proto na základě výše uvedeného žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
32. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci ve věci úspěch neměli (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.
33. O náhradě nákladů osoby zúčastněné na řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Vzhledem k tomu, že osobě zúčastněné na řízení soud plnění žádné povinnosti neuložil, krajský soud jí náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v souvislosti s plněním povinnosti, uložené soudem, žádné náklady nevznikly, a na náhradu jiných nákladů řízení ze zákona nárok nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 19. prosince 2025

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu